

Commissie

Besprekingsverslag

| | |
|--|---|
| Datum | 13 juni 2022 |
| Aanwezigen | L.K. Pennings (voorzitter), K.A. Blokland (secretaris), S.H.M. Ornstein (dijkgraaf), H. Veldhuizen (heemraad), B.J. van Vreeswijk (heemraad), S.J. de Bruin (ChristenUnie), H.G. van Burgsteden (Ongebouwd), T.A.M. van Es (Water Natuurlijk), W. Goedhart (Natuurterreinen), M. Groenewegen (Bedrijven), J. Immeke (Ongebouwd), E. Baron Mackay (VVD), M. Maijer (PvdA), J.G.W. van Megen (AWP), A.F.T. Meier (Water Natuurlijk), S.E. Mulder (VVD), H.H. Pastoor (50PLUS), E.M.N. Rooijmans-van Steenberg (VVD), D.H. Schut (Bedrijven), G.C. Sprik (50PLUS), M.A.J. van der Tas (CDA), H.J. van der Wind (SGP) |
| Commissieleden niet zijnde gekozen bestuursleden | H. Ehrenburg (AWP), W. van der Heijden (CDA), A.A. van de Wolfshaar (VVD), A. Zijlstra (ChristenUnie) |
| Opgemaakt door | Nicolien Knapen |
| Volgende vergadering | 5 september 2022 |

1. Opening en vaststelling agenda

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen welkom. Er is een bijzonder woord van welkom aan twee nieuwe commissieleden: mevrouw Van de Wolfshaar (VVD) en de heer Ehrenburg (AWP). Zij hebben vanmiddag de gelofte afgelegd.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Mededelingen

De dijkgraaf staat stil bij de landelijke ontwikkelingen die impact hebben op het werk en ook op met wie het waterschap het werk doet. Dit betreft het initiatiefvoorstel over de geborgde zetels en het besluit van het kabinet over de plannen m.b.t. de stikstofuitstoot. De komende weken is er veel onzekerheid in afwachting van wat er verder in Den Haag gaat gebeuren. De provincies werken met het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) waar de stikstofaanpak deel van uitmaakt. Het waterschap is betrokken bij het NPLG in het kader van de klimaatopgave en de KRW en er is nauw contact met de provincies. De bekendmaking van de kabinetsplannen leidden dit weekend tot onrust, met name in de agrarische sector. Vanochtend heeft de directie een mail gestuurd aan de medewerkers die werken in het landelijk gebied om hen bewust te maken van de emoties die er spelen en wat dit kan betekenen voor hun werk. Ook de rest van de organisatie is geïnformeerd en er is aandacht voor alles wat er speelt.

3. Vaststellen verslag commissievergadering van 11 april jl. en 25 april jl.

Het verslag van de commissievergadering van 11 april 2022 wordt ongewijzigd vastgesteld, met dank aan de samensteller. Naar aanleiding van het verslag zijn er geen opmerkingen.

De secretaris geeft een toelichting op de actiepuntenlijst:

- De stand van zaken van de TEO-projecten in Apeldoorn agenderen in het ab: Dit punt blijft staan.
- Aparte notitie stand van zaken DSO in een beeldvormende bijeenkomst: Dit wordt geagendeerd in het najaar 2022.
- Vragen over de rwzi Apeldoorn en de productie van energie beantwoorden: Het ab is op 22 april jl. hierover geïnformeerd. Het actiepunt is daarmee afgehandeld.
- Uitzoeken wie het verslag van de commissievergadering moeten ondertekenen: Dit is inmiddels protocollair helder vastgelegd en wordt vanaf nu op die manier in de verslagen verwerkt.
- Wachtwoord leerplatform Arda doorgeven aan de commissie: Dit punt is afgehandeld.

Ten aanzien van het verslag van de commissievergadering van 25 april 2022 is een tekstuele reactie van de fractie Bedrijven ontvangen. Met inachtneming van deze tekstuele wijzigingen en het toevoegen van een aantal actiepunten wordt het verslag vastgesteld. Naar aanleiding van het verslag zijn er geen opmerkingen.

De secretaris geeft een toelichting op de actiepuntenlijst:

- Stand van zaken diversiteitsbeleid: Er wordt een memo opgesteld en indien daar aanleiding toe is kan via het fractievoorzittersoverleg bepaald worden wanneer dit aan de orde komt.

4. Voorjaarsbrief

Inleiding door heemraad Van Vreeswijk:

Na de begrotingsbehandeling is de I-visie en VTH vastgesteld. Deze horen bij dit begrotingsjaar.

Daarnaast zijn er autonome ontwikkelingen als inflatie, de loonkosten en de SDE-subsidie. Daarmee komt het college uit op variant 2. Als het de wens is om medewerkers aan te nemen om nieuw beleid te effectueren, dan wordt het variant 3. Er wordt gesproken over kritische factoren in het proces: dat is de externe financiering en de arbeidsmarkt. Vanwege de onzekerheid zit er een marge in de tarieven van 1,1%. Variant 1 is eigenlijk de oude begroting. Alles wat hier niet in past moet je prioriteren. Variant 2 betreft de autonome ontwikkelingen plus de planvorming van het NPLG. Dat betekent ook prioritering. Variant 3 is het inzetten van extra medewerkers om het werk op te vangen maar ook daar is een zekere mate van prioritering. Hoe meer er uitgevoerd gaat worden, hoe meer interne begeleiding nodig is. Dat hoeft niet te leiden tot hogere tarieven maar wel tot meer prioriteiten stellen in de organisatie.

In september vindt het gesprek plaats over de prioritering om uiteindelijk te komen tot de begroting 2023 in november. De Voorjaarsbrief is hiermee niet alleen een opstap richting de begroting zelf maar er zit een tussenfase in waar aan de hand van prioritering keuzes worden voorgelegd.

Vragen en/of opmerkingen vanuit de commissie:

- Complimenten voor het college en de organisatie voor de aangeleverde stukken.
- Dank voor de beantwoording van de technische vragen.
- Het zijn onzekere tijden en dat maakt het lastig om nu al uitspraken te doen over het komend jaar.
- De personele capaciteit is in toenemende mate een beperkende factor. Besteed aandacht aan het welbevinden en welzijn van medewerkers. Neem het medewerkersperspectief mee.
- Er moet meer ingezet worden op het binnenhalen van goede medewerkers, medewerkers in deeltijd en het langer doorwerken van medewerkers.
- Verzoek is om op blz. 5 bij de arbeidsmarkt expliciet te kijken naar het niet reguliere personeelsverloop.

- Wordt er resultaat/instream verwacht vanuit het Deltalentenfonds?
- Er zijn zorgen over de gebiedsplannen die gemaakt moeten worden in het kader van het NPLG. Hoe wordt het ab betrokken bij de totstandkoming en de vaststelling van de gebiedsplannen?
- Water en bodem leidend is prima. Bij wie ligt de verantwoordelijkheid het meest; is dat de provincie of het waterschap?
- In hoeverre leidt de extra woningbouwopgave tot aanpassing van de rwzi's anders dan in de huidige plannen is opgenomen?
- Er is sprake van een stevige kostenontwikkeling en dat maakt het realistisch deze waar nodig door te berekenen in de tarieven.
- Er is alle aanleiding om de egaliseringsreserve verstandig in te zetten.
- Kijk of er wat mogelijk is m.b.t. tarieven voor de groep die al met huurstijgingen te maken heeft.
- Graag expliciete aandacht voor alternatieve financieringsbronnen.
- Recent zijn er stevige afspraken gemaakt over de schuldpositie met een heldere bovengrens. Indien nodig moet daar op teruggekomen worden.
- Het waterschap kan de manier van toegankelijkheid tot kwijtschelding verbeteren. Wellicht zijn er oplossingen bij gemeenten. Het gaat om mensen met alleen AOW en gezinnen met jonge kinderen en kosten voor kinderopvang.
- Graag meer duidelijkheid over welke taken in de drie verschillende varianten blijven liggen.
- De opgave voor het waterschap is te belangrijk om te temporiseren.
- De procentuele stijging voor 2022 tot 2023 zit onder het huidige inflatieniveau.
- Voorgesteld wordt het woord experimenten te vervangen door onderzoek en ontwikkeling.
- In de beantwoording van de technische vragen van de fractie Bedrijven staat dat Wilp is meegenomen maar in de adviesnota op blz. 3 staat dat Wilp niet is meegenomen. Bij punt i is gevraagd welk inflatiepercentage en loonstijgingspercentage zijn gekozen voor de jaren na 2023. In de Voorjaarsbrief staat dat de 30% variatie alleen voor 2023 is gekozen. In de beantwoording lijkt het alsof dit voor de hele looptijd is.
- Werkzaamheden door externe ontwikkelingen mogen niet ten koste gaan van de reguliere kerntaken; dit mag alleen als er sprake is van externe financiering of cofinanciering.
- Bij experimenteren/innoveren is het verstandig investeringen vooraf te begrenzen zodat het risico beperkt is.
- Graag uitleg over de bandbreedte van 1,1%.
- Wanneer zijn de kosten voor de toekomstige extra investeringen in rwzi's inzichtelijk?
- De grootste uitdaging is de stikstof. De rol van het waterschap kan heel precair worden. Probeer te zoeken naar de juiste balans op bestuurlijk en ambtelijk niveau met het rijk en zeker ook de provincies. Je moet op elk moment een pas op de plaats kunnen maken om te kunnen herijken.
- Het waterschap moet in elk geval de rol van kennispartij op zich nemen en volop meedoen in het proces.
- De suggestie wordt gedaan om de begroting over meer jaarschijven te laten lopen zodat er meer flexibiliteit mogelijk is.
- Diverse fracties hadden graag de lijst van taken die wel of niet bij de verschillende varianten worden uitgevoerd vooraf gehad.
- Klopt het dat bij variant 1 en 2 geen medewerkers worden aangenomen die nodig zijn om als waterschap deel te kunnen nemen aan landelijke ontwikkelingen, dat het beleidsplan VTH niet wordt uitgevoerd, dat niet ingezet kan worden op de vastgestelde beleidskaders, er niet voorgesorteerd kan worden op ruimtelijke transitie en niet versterkt kan worden op cyberweerbaarheid,

assetmanagement en beheer en onderhoud, er niet met partners gewerkt kan worden aan BOVI-doelen en ook nog eens uitkomen op een hogere schuldpositie dan bij variant 3?

- Het waterschap moet pal blijven staan voor de primaire taken en de kennis en kunde moet op die terreinen op orde zijn. De roep om metingen en harde cijfers neemt toe. Denk dan bijvoorbeeld aan overstorten.
- Variant 3 geeft handen en voeten aan het partnerschap als watermerk.
- Is de werkelijke inflatie onderdeel geweest van de gevoeligheidsanalyse?
- Opvallend is de ongelijke lastendruk en het is belangrijk dat in de communicatie naar de inwoners goed uit te leggen.
- Voldoet het werken met de systematiek van een bestemmingsreserve tariefegalisatie nog wel? In de huidige context is dat wellicht minder houdbaar.
- Kan het waterschap extra middelen verwachten van het rijk m.b.t. zoveel extra woningen?
- Een aantal fracties kiest voor variant 2, waarvan enkelen aangeven dat dit kan verschuiven naar variant 3. Een aantal fracties kiest voor variant 3. De overige fracties geven aan op dit moment nog geen keuze te (kunnen) maken.

Beantwoording door heemraad Veldhuizen:

Het college snapt dat er vragen en onduidelijkheden zijn rond het stikstofbeleid. Het waterschap heeft goed overleg met zowel de provincie Utrecht als de provincie Gelderland op ambtelijk en bestuurlijk niveau. Ook met de omliggende waterschappen is overleg. Het kabinetsbeleid is ingezet, de reactie van de Tweede Kamer wordt afgewacht. Tot die tijd is het belangrijk de rust te bewaren. Als er duidelijkheid is dan gaat het college als eerste met het ab in gesprek over wat de route zou moeten zijn.

Beantwoording door heemraad Van Vreeswijk:

- Rwn's: Er komen extra opgaven m.b.t. woningbouw. Op sommige plekken kan de planning knellend zijn of worden. Dit wordt geïnventariseerd en hopelijk is dit binnen een halfjaar inzichtelijk.
- De grote investeringen – de rwn's – zitten in zuiveringsbeheer. In het verleden zijn investeringen vooruitgeschoven en dat zit nu aan de grens.
- De schuldenlast begint te stijgen vanwege de primaire taken die verricht moeten worden. Als het aantal inwoners stijgt daalt het percentage. Als er dwingende redenen zijn om af te wijken van maximaal 195% schuldenlast dan kun je er tijdelijk van afwijken. In variant 3 zitten geen extra investeringen. In variant 2 zitten investeringen voor de meerjarenramingen.
- Arbeidsmarkt: De algemene klacht in alle waterschappen is dat de verwachting is dat de opgaven die voorliggen niet uitgevoerd kunnen worden met de huidige arbeidsmarkt. Daarom is het van belang realistisch te zijn en daarom de keuze voor variant 2. Hopelijk is er in september meer zicht op de situatie. Hoeveel en waarop moet geprioriteerd worden? Verwezen wordt naar blz. 10 van de Voorjaarsbrief.
- Er wordt een vervangende term gezocht voor "experiment".
- Van Wilp zijn de oude cijfers overgenomen in de begroting. In september komt het college hier op terug. Het is ingewikkeld, ook financieel. Het is niet alleen een kwestie van investeren maar ook van afschrijven. Als je gaat experimenteren moet je dat in principe in de exploitatie meenemen en mag je niet activeren. Dit komt in september terug om later bij de begroting de keuze te kunnen maken. Deze ingewikkelde materie wordt separaat geagendeerd voor de commissievergadering in september.
- De eventuele discussie over kwijtschelding wordt afgewacht.

- Op dit moment is er in de berekening vanuit gegaan dat de marge 1,1% is over de hele periode. Via de egaliseringsreserve komt de 1,1% steeds weer terug.
- Het is niet zo dat alleen in variant 3 woningbegeleiding zit; dat zit ook in variant 2. Bij variant 3 gaat het om extensivering. Huidige middelen kunnen geëxtensiveerd worden maar dan moet er geprioriteerd worden.

Beantwoording door de dijkgraaf:

- Recentelijk is door het CBS een curve uitgebracht waarin te zien is hoe de spanning op de arbeidsmarkt zich ontwikkelt. Het is een landelijk en internationaal probleem. Een aantal voorbeelden van wat het waterschap doet. Samen met de provincie Gelderland en de Gelderse waterschappen wordt verkend hoe dit probleem gezamenlijk aangepakt kan worden. Een ander voorbeeld is het college van Apeldoorn dat een plan heeft gelanceerd om 1.000 mensen om te scholen naar technische beroepen. De eerste stappen zijn gezet om te kijken of daar op ingehaakt kan worden. Een ander voorbeeld is het aanwezig zijn bij Van Hall Larenstein en Yuverta op de "Werken voor het waterschap dag".
- N.a.v. het medewerkersonderzoek is een memo gestuurd hoe daarmee wordt omgegaan. De gesprekken die door directie en medewerkers worden gevoerd worden bijzonder gewaardeerd. Het aantrekkelijk zijn en blijven als werkgever heeft alle aandacht.
- Er worden exitgesprekken gevoerd met mensen die vertrekken. Als daar lessen uit te leren zijn worden die meegenomen.

Beantwoording door de secretaris:

Vorige week was er een vergadering m.b.t. het Deltalentenfonds met daarna een gesprek met 7 deelnemers die dit jaar een beurs krijgen. De studenten zijn enthousiast en door deze stimulans gemotiveerd om op allerlei plekken met water te werken. Er zijn stageplaatsen aangeboden. De heer Van Burgsteden voegt toe dat het nog prematuur is om daadwerkelijk effect te zien. De student die het verst is gaat zijn afstudeeropdracht in Bangladesh doen. Er is inmiddels één student die bij het waterschap zijn stage gaat doen.

In tweede termijn:

- M.b.t. de personeelsproblematiek is het belangrijk adaptief en flexibel te zijn. Hopelijk kan het ab constructief meedenken in deze lastige fase.
- Zijn er nog mogelijkheden binnen het salarisgebouw van het waterschap?
- Klopt het dat de € 25 miljoen extra schuld in variant 2 en 3 geheel het gevolg is van de stijging van investeringskosten bij de waterzuivering?
- Wat zit precies wel en niet in de varianten 2 en 3? Neem dat eventueel op in de Voorjaarsbrief.
- Als nu besloten wordt om geen personeel te werven hoe groot is dan de kans dat daardoor in de nabije toekomst een tekort ontstaat aan gekwalificeerd personeel?
- De suggestie wordt gedaan om in de Voorjaarsbrief explicieter de taakstelling m.b.t. de zuivering in Ede op te nemen.
- Kijk ook naar een verdere uitwerking van variant 3.
- Er is een behoefte aan een overzicht met wat we wel of niet gaan doen bij de diverse varianten.
- De suggestie wordt gedaan om direct na het ab van 4 juli a.s. te communiceren over de te verwachten tariefstijging.
- In hoeverre kan het waterschap concurreren met het bedrijfsleven?

Beantwoording door heemraad Van Vreeswijk:

- De komende twee jaar zal het een periode zijn van prioritering. Op het moment dat het lukt om medewerkers binnen te halen dan zal dat zeker gebeuren.
- Investering in de zuiveringen: Het kwam zelden voor in het verleden dat het voor huurders sterker steeg dan voor anderen.
- De keus tussen variant 2 en 3 draait niet om financiën.
- Het is aan het ab om in november de tarieven vast te stellen. Vóór die tijd worden geen uitspraken gedaan.
- De drie varianten zijn gepresenteerd in de zin dat het zou moeten kunnen. Gezien de huidige omstandigheden stelt het college dat variant 1 tekortschiet, variant 3 is gezien de oorlog en de daarmee gepaard gaande tariefstijging iets om over na te denken. De hoop is dat variant 2 effectief uitgevoerd kan worden. Er zal van jaar tot jaar opnieuw moeten worden ingeschat wat de ambitie voor het komende jaar is.

Beantwoording door de dijkgraaf:

Het is goed stil te staan bij hoe hard de medewerkers hebben gewerkt in het afgelopen jaar omdat er zoveel vacatures zijn. Het ab sluit van harte aan bij deze waardering.

Om nu naar het salarisgebouw te gaan kijken zou tot ongelijkheid kunnen leiden bij de huidige medewerkers. Dat betekent dan ook over de hele linie een stijging van tarieven.

Advies van de commissie:

Dit stuk wordt als bespreekstuk doorgeleid naar de ab-vergadering van 4 juli a.s.

De voorzitter stelt voor dat het college met een nadere uitwerking komt m.b.t. de varianten 2 en 3.

5. Rondvraag

De heer Van Megen (AWP) geeft aan dat de uitspraak van Raad van State m.b.t. het probleem wat Enka in Ede heeft veroorzaakt nog een aantal maanden zal duren. Is de urgentie van het probleem bij de Raad van State bekend en wat is het alternatief als het nog lang gaat duren?

Deze vraag wordt schriftelijk beantwoord.

De heer De Kruijf (PvdA) informeert of er het waterschap een relatie heeft met Centric? Heemraad van Vreeswijk antwoordt dat GBLT inderdaad Centric heeft als leverancier. Voor de lange termijn zou het consequenties kunnen hebben, in welke vorm dan ook. Toegezegd wordt dat de heemraad dit punt zal aansnijden in de AB vergadering van GBLT op 6 juli en daarna het AB zal informeren.

De heer Van der Wind (SGP) geeft aan dat recent € 10 miljoen beschikbaar is gesteld voor ondernemers om ondermijning tegen te gaan. Door ZLTO wordt iemand vrijgemaakt om daarop te acteren. Bekijk als waterschap of het mogelijk is de verbinding te pakken om mogelijk een positieve inbreng te hebben. Dit wordt schriftelijk teruggekoppeld.

6. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 21.15 uur, met dank aan allen.

Datum 13 juni 2022
Onderwerp Commissie
Pagina 7 van 9

Aldus vastgesteld in de vergadering van 2022.

voorzitter

secretaris

Actielijst

| Datum afspraak | Actie | Door | Vóór/ op | Afgerond |
|---|--|--|---|---|
| 25-10-2021 | De stand van zaken van de TEO-projecten in Apeldoorn agenderen in een beeldvormend ab. | College van d&h | 2022 | |
| 07-02-2022 | Stand van zaken DSO agenderen in beeldvormende bijeenkomst. | College van d&h | Enkele weken voor ingang Omgevings wet: Najaar 2022 | |
| 25-04-2022 | Informatie memo over stand van zaken diversiteitsbeleid. | College van d&h | | |
| 25-04-2022 | Terugkoppeling over twee vragen uit de rondvraag: <ul style="list-style-type: none"> Rapport verkenning Kop van de Noord-Veluwe. Reactie op resultaten van het medewerkersonderzoek. | College van d&h | | Afgerond Het AB is over beide vragen via mail op 10 juni jl. geïnformeerd |
| 25-04-2022 Agendapunt Jaarstukken | In de Latest Estimate worden de verbeterpunten uit de interne rapportage in de toekomst meegenomen | College van d&h (heemraad van Vreeswijk) | | |
| 25-04-2022 Agendapunt Jaarstukken | Onderwerp Kaumera komt binnenkort op de agenda | College van d&h (heemraad van Vreeswijk) | | |
| 25-04-2022 Agendapunt Jaarstukken | De heemraad komt separaat terug op de biodiversiteitsvraag | College van d&h (heemraad Veldhuizen) | | |
| 13-06-2022 Agendapunt Rondvraag | <ul style="list-style-type: none"> beantwoording: Is urgentie bij RvS bekend m.b.t. problemen Enka in Ede en wat zijn alternatieven ab informeren over mogelijke consequenties voor GBLT/wsvv van de situatie bij Centric (na 6 juli) reactie op mogelijke positieve inbreng waterschap bij de door ministerie beschikbaar gestelde € | College van d&h College van d&h (heemraad van Vreeswijk) | | |

Datum 13 juni 2022
Onderwerp Commissie
Pagina 9 van 9

| | | | | |
|--|---|--|--|--|
| | 10 miljoen voor ondernemers in het kader van ondermijning. | | | |
|--|---|--|--|--|